

-організаційно правильно вибудувати служби внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту;

-забезпечити їх взаємодію;

-створити ефективну систему контролю на підприємстві;

-допоможе уникнути непотрібного дублювання функцій, які виконуються службою внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту, не допустивши при цьому пропуски важливих функцій.

Список використаної літератури:

1. Бутинець Ф.Ф., Бардаш С.В., Малюга Н. М., Петренко Н. І. Контроль і ревізія.– 2-ге вид., доп. і перероб.: Підручник. –Житомир: ЖІТІ, 2010. – 512с.
2. Сонін О. Внутрішній контроль і внутрішній аудит–необхідність для компаній. –audit. ua.
3. Дорош Н. І. Аудит: методологія і організація К .: Т-во „Знання” , КОО, 2011. –402с.

МАКСИМЕНКО ДІАНА ВІКТОРІВНА
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
СТАРОСТА УЛЬЯНА ЮРІЇВНА,
студентка спеціальності «Професійна освіта (Економіка)»,
Мукачівського державного університету

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Проблеми аналізу виробничих запасів в сучасних умовах набувають особливої актуальності в зв'язку з потребою швидкої і достовірної інформації. Процес відображення їх в обліку, який складався роками не задовольняє інформацією управлінський персонал. Тому станом на сьогоднішній день важливим є вирішення питання пристосування сучасної системи аналізу виробничих запасів на підприємствах до вимог оптимізації оперативності та достовірності надання інформації для потреб менеджменту з метою раціоналізації

управління такими активами та підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання в цілому.

Запаси для виробничого підприємства є основною статтею оборотних коштів, за рахунок яких, підприємство отримує прибутки, що в свою чергу є метою діяльності будь-якого підприємства, а їх аналіз та оцінка являє собою важливу складову для вирішення задач управління суб'єктом господарювання.

Поняття сутності виробничих запасів з різним ступенем теоретичного і практичного висвітлення розглянуто в багатьох сучасних видання. З-поміж науковців, які достатню увагу приділяють дослідженню цього питання, можна назвати таких: П. С. Безруких, В. А. Коноплицький, С. Ф. Покропивний, Сонко В., В. С. Лень, Е. А. Аренс тощо.

Запаси відносяться до складу оборотних активів, тому що можуть бути перетворені на грошові кошти протягом року або одного операційного циклу. Оборотні засоби є фінансово-економічною категорією, яка впливає з існування товарно-грошових відносин та організації діяльності підприємства.

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» запаси визначено як активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності, перебувають у процесі виробництва, а також утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, управління підприємством [1].

Проведемо дослідження сутності виробничих запасів підприємства (рис. 1).

Критичний огляд наукових праць дослідників і фахівців у галузі обліку дозволяє виокремити проблемні аспекти, що притаманні організації обліку операцій з виробничими запасами:

- дискусійність визначення поняття «виробничі запаси»;
- низький рівень інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємства;
- відсутність комплексного поєднання даних усіх видів обліку підприємства для забезпечення керівництва підприємства необхідною управлінською інформацією;

- невідповідний рівень контролю та оперативного регулювання процесів утворення запасів (визначення оптимального їх рівня) [1].

Рис. 1. Основні підходи до визначення сутності виробничих запасів підприємства (згруповано автором на основі [3, с. 51; 4, с. 255; 5, с. 129])

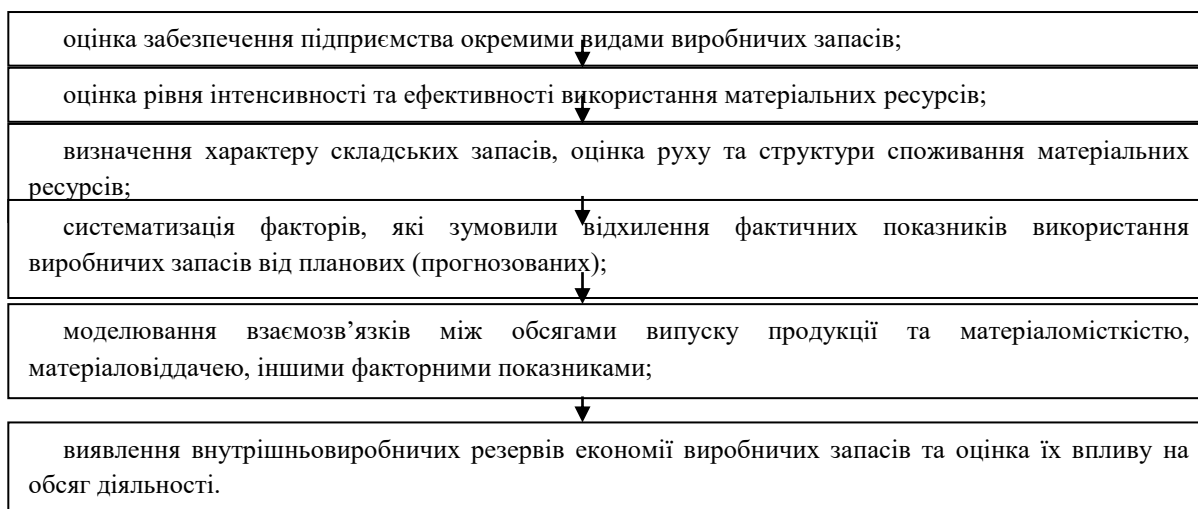
Проаналізувавши вище наведені підходи авторів, варто відзначити, що матеріально-виробничі запаси представляють собою одну з частин майна господарюючого суб'єкта, необхідну для нормального здійснення і розширення його діяльності.

Важливою передумовою обліку виробничих запасів є їх оцінка, яка має вплив на визначення собівартості продукції. Особливої уваги дане питання набуває за сучасних умов господарювання, коли ринкові ціни на виробничі запаси постійно змінюються, переважно зростають. Методика оцінки запасів є важливим інструментом організації ефективної фінансово-господарської діяльності підприємства і викликає значний практичний інтерес у зв'язку з потребою

визначення реальної вартості запасів. Тому вибір методу оцінки запасів варто робити залежно від вимог користувачів бухгалтерської інформації.

Виробничі запаси, будучи частиною оборотного капіталу організації, разом з дебіторською заборгованістю, відносяться до повільно реалізованим активів, із середнім ризиком вкладень капіталу. Тому з метою нормального функціонування виробництва і збуту продукції, а також прискорення оборотності оборотних коштів, в організації повинна бути організована постійна аналітична робота щодо забезпечення оптимального рівня запасів.

Аналіз виробничих запасів підприємства має за мету забезпечити ефективне виконання виробничої програми за рахунок зведення до мінімуму матеріальних витрат, зменшення обсягу виробничих запасів, зниження цін на ресурси та підвищення їх якості. Виходячи з мети, основними завданнями економічного аналізу забезпеченості й використання виробничих запасів підприємства є такі:

Основні завдання щодо аналізу формування та використання виробничих запасів на підприємстві [6, с. 68]

Отже, аналіз виробничими запасами підприємства та ефективності їх використання є важливим інструментом у системі управління ресурсним потенціалом господарюючого суб'єкта, що допомагає досягати високих кінцевих результатів. В управлінні ресурсами підприємства все розпочинається з аналізу та ним завершується. Тому всім суб'єктам господарювання необхідно враховувати

важливість і вплив аналізу на перебіг як внутрішньовиробничих процесів підприємства, так і підвищення ефективності його фінансово-господарської діяльності.

Список використаної літератури:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246]. [Електронний ресурс].— Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України [від 10.01.2007р. №2] [Електронний ресурс].— Режим доступу: <https://finance.liga.net/>
3. Багрій К. Л. Особливості аналізу ефективності використання матеріальних запасів підприємства / К. Л. Багрій // Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Вип. 7(25): Ч. 1. – Луцьк, 2010. – С. 50–58.
4. Білик М. С., Кіндрацька Г. І., Кобилюх О. Я. Ідентифікація запасів в управлінні логістичною системою / М. С. Білик, Г. І. Кіндрацька, О. Я. Кобилюх // Вісник національного університету «Львівська політехнічка». – 2010. – № 669. – С. 254–261.
5. Кащена Н. Б., Цуконова О. В. Удосконалення методики аналізу виробничих запасів підприємства / Н. Б. Кащена, О. В. Цуконова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2011. – № 2. – С. 128–135.
6. Сандальнова Е. А., Усольцева И. В. Теоретические вопросы и проблемы учета, анализа и контроля материальных ресурсов торгового предприятия / Е. А. Сандальнова, И. В. Усольцева // Молодой ученый. – 2015. – №11.3. – С. 66-68.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>